

VÍTE, CO JE TO

SEXUÁLNÍ ZNEUŽITÍ?

Informační letáček pro děti s vadami zraku

VÍTE, CO JE TO
SEXUÁLNÍ ZNEUŽITÍ?

Informační letáček pro děti s vadami zraku

KLUCI A DĚVČATA!

Vám, nevidomým a slabozrakým dětem, žákům druhého stupně základní školy, je určen tento letáček. Zabývá se velmi vážnou věcí. Může pomoci i některým dospělým kolem vás: rodičům, učitelům a vychovatelům. Sexuální zneužití může ohrozit každé dítě. Vy, protože nevidíte nebo vidíte jen velmi špatně, máte omezenou možnost kontroly svého okolí. Nevíte často, jací lidé se kolem vás pohybují a co dělají. Měli byste být proto pozornější a měli byste vědět, jaké chování je přátelské a normální a jakému naopak je třeba se bránit.

CO JE TO SEXUÁLNÍ ZNEUŽITÍ?

Sexuálním zneužitím by bylo, jestliže by vás někdo nutil nebo lákal k prohlížení a osahávání intimních míst nebo k sexuálnímu styku. Intimní místa jsou ty části těla, které člověk považuje za důvěrné a které veřejně neukazuje. Jsou zakryty oblečením. Je to konečník, u chlapců penis a varlata, u dívek prsa a pochva. Jde tedy většinou o pohlavní orgány (někdy se jim říká přirození) a místa kolem nich. Možná, že nemáte dostatečnou

představu, jak vypadají. Pomohou vám učitelé prostřednictvím modelů nebo jiným vhodným způsobem.

Sexuální je to, co se týká pohlaví a intimních částí těla.

Záběry odhalených částí lidských těl se někdy objevují ve filmech, v reklamách a časopisech. Takové projevy nejsou ale vhodným chováním a u vás dětí mohou vyvolat zmatek. Intimní části těla jsou velice osobní. Jiní lidé se jich mohou dotýkat, jen když to chcete vy sami.

OBĚTI A PACHATELÉ SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ

Obětí sexuálního zneužívání se může stát každý: dospělý i dítě, dívka i chlapec. Obětí se stává tehdy, je-li nucen nebo sváděn dělat věci, které nechce nebo které ještě není schopen pochopit.

Ten, kdo nutí nebo svádí oběť je pachatel. Pachatelem může být dospělý člověk, ale pozor, někdy i spolužák. Muž, žena, chlapec i dívka. Pachatelem může být někdo, koho oběť vůbec nezná, nebo naopak zná, někdy i velmi dobře (kamarád). Málokdy, ale přece jen se někdy stává, že pachatelem je

osoba i velmi blízká, vychovatel, vedoucí kroužku, a dokonce i rodič nebo jiný člen rodiny. Prostě kdokoli.

Někdy ostatní lidé o zneužívání vědí, ale nic proti tomu neudělají, proto i oni nesou část viny.

JAK MŮŽE BÝT OBĚŤ PACHATELEM ZNEUŽÍVÁNA?

Různými způsoby:

- Pachatel ukazuje oběti své pohlavní orgány.
- Prohlíží si intimní místa oběti. Oběť o tom někdy ví, jindy to pachatel dělá tajně. Může se dívat z dálky – oknem, když se převlékáte, nebo je přímo v místnosti a zůstává potichu, takže o něm nevíte. Některý typ oblečení, jako je hluboký výstřih nebo příliš krátká sukně, může pachatele přitahovat. Nevidomý nebo špatně vidící člověk jen s obtížemi kontroluje své okolí. Nemůže se bránit ani pohledům lidí s nedobrymi úmysly.
- Pachatel mluví sprostě, zajímá se o intimní místa oběti, nutí ji mluvit o důvěrných věcech. Někdy obtěžuje telefonicky.

- Pachatel sahá na intimní místa oběti nebo ji nutí sahat na intimní místa pachatele. Těžce zrakově postižení často chodí s průvodcem, známým i neznámým. Někteří průvodci vědí, jak správně vést, jiní ne. Někteří mohou situace zneužít. Postiženého postrkují nebo jej tahají za oděv a různé části těla. Sahají dívkám na prsa. Někteří průvodci nevědí, jak se správně chovat, a těm je třeba pomoci. Vysvětlit: „Děkuji za pomoc, ale raději se já chytanu vás nad loktem. Tak se nám půjde lépe.“ Ty, kteří vás obtěžují, musíte rázně odmítnout. Jděte raději sami, vyhněte se opuštěným místům nebo požádejte o pomoc někoho jiného – důvěryhodnějšího. Za ruku (v dlaních) se drží menší děti nebo lidé blízcí, kteří mají k sobě důvěru. Méně známých průvodců se vždy držte nad loktem.
- Pachatel ukazuje oběti obrázky intimních míst nebo lidí při sexuálním styku. Takové obrázky se nazývají pornografie. Může ukazovat předměty, které připomínají pohlavní orgány. Pornografií jsou i některé zvukové nahrávky. Pachatel může fotografovat nebo videokamerou natáčet intimní místa oběti, čímž také vzniká pornografie.
- Pachatel se dotýká pohlavních orgánů oběti svými pohlavními orgány, ústy nebo jinými částmi těla. Nutí a láká oběť, aby se také tak dotýkala pohlavních orgánů pachatele.

- Pachatel se dotýká různými předměty pohlavních orgánů oběti. Tužku nebo jiné věci vsouvá do pochvy nebo konečnicku oběti.
 - Pachatel vsouvá svůj penis do pochvy nebo konečnicku oběti. Tomu se říká znásilnění.
-

Jde o vážné věci, které mohou oběti velmi ublížit. Pachatelé jsou vynalézaví a vymýšlejí různé způsoby, jak oběti sexuálně zneužívat. V žádném případě vás nechceme zbytečně strašit. Drtivá většina lidí kolem vás jsou lidé dobří a slušní a chtějí vám pomoci. Ne každý dotyk nebo pohled na nahé tělo znamená sexuální zneužití. Mytí nemocného člověka a malého dítěte nebo lékařská prohlídka jsou přece činnosti velmi potřebné a záslužné. Stejně tak pohlazení, objetí a políbení se s někým blízkým může být krásné a posilující. Nevidomý člověk ocení, může-li si rukama prohlédnout například ruce nebo obličej blízké osoby, samozřejmě s jejím svolením.

Chceme vám pomoci, abyste dovedli rozlišit, kdo se chová normálně přátelsky a od koho hrozí sexuální zneužívání.

Pachatel je člověk, který myslí jen na sebe. Je to sobec, který hledá radost a potěšení a nevadí mu, že tím své oběti velmi ubližuje. Někdy se mohou jeho

řeči a chování zdát oběti zpočátku příjemné. Vždy jsou ale nebezpečné. Pachatel se může tvářit hezky a mile nebo je již od počátku hrubý.

Některé nepříjemné důsledky zneužívání se dostaví hned, jiné později. Mohou člověka tížit i v dospělosti, kdy si uvědomí věci, kterým jako dítě nebyl schopen porozumět.

CO MŮŽE PACHATEL ZPŮSOBIT SEXUÁLNÍM ZNEUŽITÍM ?

- Zranění těla oběti (způsobit bolest intimních nebo jiných částí těla),
- poruchy spánku oběti, přejídání nebo nechut k jídlu,
- poranit myšlenky a city oběti (způsobit osamělost a smutek, vyvolat pocit viny, úzkost, zmátek),
- vyvolání pocitu studu a obviňování se, a to i když oběť za nic nemůže,
- vyvolání děsivých snů a strachu
- vyvolání změny chování oběti (oběť se bojí, chce být sama nebo je nepřátelská, oběť sama začne zneužívat jiné děti).

JAKÝMI ZPŮSOBY MŮŽE PACHATEL OBĚŤ NUTIT NEBO SVÁDĚT?

- Zneužitím přátelství a důvěry (Říká: „Chci pro tebe jen to nejlepší, je to tak normální, všichni to dělají, jsi můj přítel, mé dítě...“),
- pachatel říká, že jde o hru („Budeme si hrát.“),
- pachatel má možnost oběti něco zakázat (výlet, vycházky, ...), zneužívá své postavení,
- dává oběti dárky nebo peníze,
- pachatel oběti vyhrožuje („Jestli neuděláš, co chci, budu tě bít.“),
- využije studu a pocitu viny oběti („Když to řekneš, budeš mít ostudu. Budou se ti smát a nikdo ti stejně nebude věřit.“),
- zneužije zrakové vady oběti („Nevidíš, stejně nevíš, kdo jsem.“)

Pachatelé jsou vynalézaví a vymýšlejí různé způsoby nucení a svádění oběti.

K sexuálnímu zneužívání může dojít téměř všude: ve škole, na internátě, doma, na táboře, v klubovně, na odlehlých místech, v parku, na veřejných WC, ale někdy i tam, kde je mnoho lidí, jako třeba v dopravních prostředcích.

PROČ JE SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ ŠPATNÉ?

- Nikdo nechce být sexuálně zneužíván (tělo je vlastnictvím každého člověka a nikdo jiný na ně nemá právo),
 - sexuální zneužití může oběť zranit a ublížit jí,
 - sexuální zneužití je zakázáno zákonem, je trestné.
-

Každé dítě má právo cítit se příjemně, bezpečně a být milováno. Má právo odmítnout sexuální zneužívání, utéct od pachatele a požádat ostatní lidi o pomoc. Jestli si myslíte, že jste zneužíváni, řekněte to. Je to nutné. Požádejte o pomoc rodiče, učitele, lékaře, psychologa nebo jiné lidi, kterým věříte. Můžete také telefonovat na Linku bezpečí, kde vám určitě poradí a pomohou:

0800 155 555

Na linku se dovoláte bezplatně z kteréhokoliv místa naší republiky.

Sexuální zneužití není vaší chybou, ale je velkým proviněním pachatele. Jde o věc, za kterou nemůžete a za kterou nebudete trestáni, proto se nebojte a nestyďte o tom říct.

S laskavým svolením vydavatele – FRPSP bylo v tomto letáku
použito částí publikace
„Sexuální zneužití! Co je to? Informační kniha pro děti s vadami sluchu.“ Praha 1993.

Zpracoval Tyfloservis Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR.
P. O. BOX 2, Na Harfě 9, 190 05 Praha 9.

Vydal RKR, s.r.o., Praha 1999
za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR
v rámci Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany
se zdravotním postižením pro rok 1999.